

YLE YKSITYISKOHTAINEN ANALYYSI

2025-05-27_Kiista paperittomien terveystalveta

Lähetys: YLE-Sendung | 2025-05-27 | Analysoitu: 2026-05-22 18:14

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.5 (2026-05-29) | Mittapuu: Laki Yleisradio Oy:stä 7 §

KOKONAISPISTEMÄÄRÄ

5.5/10

Merkittävä epätasapaino

0 = tasapuolinen, 10 = voimakkaasti puolueellinen

POLIITTINEN SPEKTRI

Luokitus Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024 mukaan

Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) on 609 valtiotieteilijän akateeminen tutkimus 31 maassa. Jokainen puolue arvioidaan asteikolla 0 (äärivasemmisto) – 10 (äärioikeisto).

Puolue	Vas	Vihr	SDP	Kesk	KD	Kok	PS
CHES	1.50	2.60	3.50	5.60	6.80	7.20	8.40
Spektri	Vasen	Vasen	Vasen	Keskusta	Oikea	Oikea	Oikea

Kokonaistendenssi esitetään asteikolla 0–10 (0 = vahvasti vasemmistoa suosiva, 5 = tasapainoinen, 10 = vahvasti oikeistoa suosiva). Laskenta perustuu vasemmisto- ja oikeistopuolueiden keskimääräisen suosimisen eroon (ryhmittely CHES 2024 mukaan).

SUUNTAUS (V – O)

3.2 / 10

Vasemmistoa suosiva

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Vasemmisto

Oikeisto →

Lähde: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Kynnysarvot: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Tämä osio tarjoaa poliittista kontekstia eikä vaikuta kokonaispistemäärään.

POLIITTINEN MAISEMA

Suomessa on ollut kesäkuusta 2023 lähtien Orpon hallitus, johon kuuluvat Kokoomus (KOK), Perussuomalaiset (PS), RKP ja KD — yhteensä 108 paikkaa 200:sta. Oppositiossa ovat SDP, Keskusta, Vihreät, Vasemmistoliitto ja Liike Nyt.

Puolue	CHES L-O	Paikat	Hallitus/Oppositio	Ydinasema
VAS	1,6	11	Oppositio	Uudelleenjako, avoin turvapaikkapolitiikka
SDP	3,6	43	Oppositio	Hyvinvointivaltio, ammattiliitot
VIHR	3,9	13	Oppositio	Ilmasto, liberaali siirtolaisuuspolitiikka
KESK	5,7	23	Oppositio	Maaseutu, hajautus
RKP	6,4	9	Hallitus	Kaksikielisyys, liberaali talous
KD	7,6	5	Hallitus	Perhearvot, konservatiivinen etiikka
LN	7,6	1	Oppositio	Oikeistoliberaali
KOK	7,8	48	Hallitus (PM)	Veronalennukset, kilpailukyky
PS	8,2	46	Hallitus	Tiukka maahanmuutto, EU-skeptisyys

Orpon hallituksen leikkauspolitiikka on synnyttänyt voimakkaan vastakkainasettelun erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä maahanmuuttopolitiikan alalla. Paperittomien terveyspalvelujen rajoittaminen on yksi konkreettisimmista kiistakysymyksistä, jossa hallituksen oikeisto-konservatiivinen enemmistö törmää vasemmisto-oppositioon. Lisäksi EU:n ja USA:n välinen tullikiista koskettaa suoraan Suomen vientiteollisuutta ja on noussut keskeiseksi ulkopoliittiseksi kysymykseksi. Hyvinvointialueiden rahoitus ja sotepalvelujen taso ovat jatkuvan kiistan kohteena hallituksen ja opposition välillä.

Yle on julkinen yleisradioyhtiö, jonka toimintaa säätelee Laki Yleisradio Oy:stä, erityisesti 7 §, joka velvoittaa monipuoliseen, kattavaan ja puolueettomaan tiedonvälitykseen sekä moniarvoisuuden edistämiseen. Suomi sijoittuu säännöllisesti RSF:n lehdistönvapausindeksin kärkeen, ja median yleinen luottamustaso on kansainvälisesti korkea. YLE on kuitenkin joutunut PS:n ja oikeistopuolueiden kritiikin kohteeksi väitetystä vasemmisto-vihreästä toimituksellisesta linjasta.

LUKU 1 — PUOLUEPOLIITTINEN HARHA

Puolue	Pisteet (-5..+5)	Lähetys esitys vs. ohjelmaasema
SDP	+1	16:01 "Olin aiemmin Marinin hallituksessa tekemässä sitä esitystä, jolla tuli tämä vielä voimassa oleva oikeus laajempiin palveluihin." — Ohjelmaasema: humanitaarinen velvoite, integraatio työllistymisen kautta — esitetty myönteisessä valossa Forsgrénin kautta, ei suoraa kritiikkiä SDP:n aiemmasta linjasta — osin korrektisti, osin puutteellisesti
KOK	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä suoraan — ei käsitelty
PS	-2	17:13 "Onko esityksessä kyse puhtaasti viestinnästä PS:n äänestäjille?" — Ohjelmaasema: tiukka maahanmuutto, kansallinen etu — kysymys kehystää PS:n politiikan pelkäksi viestintästrategiaksi ilman vastaavaa kriittistä kysymystä oppositiolle — vääristynyt
KESK	0	Ei esiinny lähetyksessä — ei käsitelty
VIHR	-1	03:40 "Empatian puute on keskeisin." — Ohjelmaasema: liberaali turvapaikkapolitiikka, solidaarinen vastaanotto — Forsgrén edustaa VIHRiä ja saa laajan puheajan ilman vastaavaa kriittistä haastamista — osin vääristynyt kehystyksen kautta
VAS	0	Ei esiinny lähetyksessä — ei käsitelty
RKP	0	Ei esiinny lähetyksessä — ei käsitelty

Puolueharhakooste

- Tarkin esitys: SDP (pisteet +1) — aiempi hallitusrooli mainitaan neutraalisti
- Voimakkain vääristymä: PS (pisteet -2) — puolueen politiikka kehystetään pelkäksi äänestäjäviestinnäksi
- Keskimääräinen poikkeama nolasta: 0,6
- Johtopäätös: Lähetys ei suoraan vääristele puolueohjelmia, mutta PS:ään kohdistuva retorinen kysymys (17:13) asettaa hallituspuolueen motiivit kyseenalaisiksi ilman vastaavaa kriittistä tarkastelua oppositiopuolueen argumentteja kohtaan. Forsgrénin VIHRin asema jää kehystämättä puoluepoliittisesti, vaikka hän edustaa selkeää oppositioinjaa.

Vasemmisto-oikeisto-kokonaissuuntaus

SUUNTAUSPISTEET: +1,8

LUOKITUS: Vasemmistoa suosiva

Perustelu: Lähetys antaa oppositioedustajalle (Forsgrén/VIHR) laajemman argumentointitilan ilman vastaavaa kriittistä haastamista, kun taas hallitusministeri Juusoon (PS) kohdistetaan suoraan motiiveja kyseenalaistava kysymys (17:13). Helsingin kaupungin johtajan haastattelu tukee rakenteellisesti opposition kantaa ilman hallituksen näkemystä tasapainottavaa asiantuntijaa. Tulliosuus on suhteellisen tasapainoinen eikä vaikuta merkittävästi kokonaissuuntaukseen.

LUKU 2 — LÄHETYSTIEDOT JA AIHEVIITEKEHYS

Lähetystiedot

- Otsikko: A-studio
- Päivämäärä: Ei suoraan ilmoitettu transkriptissa; sisällön perusteella toukokuu 2025 (viittaus Trumpin 50 %:n tulleihin ja niiden perumiseen)
- Arvioitu kesto: noin 28 minuuttia
- Toimittaja/juontaja: Nimetön juontaja (transkriptissa ei mainita nimeä)
- Haastatellut henkilöt:

Henkilö	Tehtävä	Puolue/Taustaorganisaatio	Poliittinen spektri
Kaisa Juuso	Sosiaali- ja terveysministeri	PS	Oikeisto (8,2)
Bella Forsgrén	Kansanedustaja, VIHRin varapj.	VIHR	Vasemmisto (3,9)
Juha Jolkkonen	Helsingin sote- ja pelastustoimialan johtaja	Helsingin kaupunki (ei puolue)	Hallinnollinen
Timo Vuori	EK:n kauppapolitiikan johtaja	Elinkeinoelämän keskusliitto	Työnantajajärjestö
Hannele Muilu	Brysselin kirjeenvaihtaja	Yle	Toimittaja

Pääaihe

Lähetys käsittelee kahta erillistä aihetta: hallituksen esitystä paperittomien terveyspalvelujen rajoittamisesta sekä EU:n ja USA:n välistä tullikiistaa.

LUKU 3 — 15 KRITERIÄ: YKSITYISKOHTAINEN ANALYYSI

Kovat faktat — laskettavissa ja tieteellisesti luotettavia

Hardfacts — 9 laskettavissa ja tieteellisesti todennettavissa olevaa tekniikkaa

1. ASIAANTUNTIJAVALINTA

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kokonaispisteet: 6/10

Määritelmä: Kuka pääsee ääneen asiantuntijana?

Asiantuntija 1: Juha Jolkkonen, Helsingin sote- ja pelastustoimialan johtaja

Aikaleima: 10:52

Lausuma: "Meillä on pitkä kokemus vuodesta 2018 asti myös välttämättömien palvelujen tarjoamisesta."

Sijoittuminen: Helsingin kaupungin virkamies, jonka organisaatio on jo päättänyt jatkaa palvelujen tarjoamista paperittomille lakimuutoksesta huolimatta — selkeä institutionaalinen asema suhteessa käsiteltävään kysymykseen.

Puuttuva vastaääni: Esimerkiksi Migrin tai sisäministeriön virkamies, joka olisi voinut esittää hallinnollisen näkökulman paperittomien todellisesta määrästä ja profilista.

Lähteen syvätarkistus:

(a) **RAHOITUS:** Helsingin kaupunki — julkinen rahoitus. Kaupunki on jo ilmoittanut jatkavansa palvelujen tarjoamista, joten sillä on institutionaalinen intressi puolustaa nykyistä käytäntöään.

(b) **TOIMEKSIANTO:** Jolkkosen tehtävä on johtaa Helsingin sote-palveluja — ei arvioida kansallista lainsäädäntöä puolueettomasti.

(c) **USKOTTAVUUSMATRIISI:**

D1 Eturistiriita: -1 — Helsingin kaupunki on jo ottanut julkisen kannan asiaan

D2 Henkilökohtainen riski: +1 — Virkamies, ei poliittinen toimija

D3 Asiantuntemus: +2 — Suora kokemus paperittomien palveluista vuodesta 2018

D4 Mieliopijohdonmukaisuus: +1 — Kaupungin linja on ollut johdonmukainen

D5 Tunteet vs. data: +2 — Esittää konkreettisia lukuja ja kokemuksia

D6 Lähdetaso: +1 — Ensikäden kokemus, mutta paikallinen eikä kansallinen

• **YHTEENSÄ:** +6 → **LÄHDEAMPELI:** VIHREÄ

(c) **AMMATILLINEN OSAAMINEN:** Jolkkosen näkemys esitetään lähes neutraalina asiantuntijatietona, vaikka hän edustaa organisaatiota, joka on jo ottanut selkeän kannan hallituksen esitystä vastaan. Tätä institutionaalista asemaa ei tuoda selkeästi esiin.

Asiantuntija 2: Timo Vuori, EK:n kauppapolitiikan johtaja

Aikaleima: 21:20

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Lausuma: "EU ja USA muodostavat 43 % maailman kansantuotteesta ja 30 % tavarakaupasta."

Sijoittuminen: Elinkeinoelämän keskusliiton edustaja — työnantajajärjestö, jonka intressi on vapaakauppa ja yritysten toimintaedellytysten turvaaminen.

Puuttuva vastaääni: Ammattiliittojen tai kuluttajajärjestöjen edustaja, joka olisi voinut arvioida tullikiistan vaikutuksia palkansaajiin ja kuluttajiin.

Lähteen syvätarkistus:

(a) RAHOITUS: EK — työnantajajärjestö, yksityinen rahoitus. Selkeä intressi vapaakauppaan ja yritysmuotoiseen kauppapolitiikkaan.

(b) TOIMEKSIANTO: EK:n tehtävä on edistää elinkeinoelämän etuja — ei arvioida kauppapolitiikkaa kaikkien yhteiskuntaryhmien kannalta.

(c) USKOTTAVUUSMATRIISI:

D1 Eturistiriita: -1 — EK:lla on selkeä intressi tietynlaiseen kauppapolitiikkaan

D2 Henkilökohtainen riski: 0 — Järjestön edustaja, ei henkilökohtainen riski

D3 Asiantuntemus: +2 — Kauppapolitiikan asiantuntija

D4 Mielenpidejohdonmukaisuus: +1 — EK:n linja on johdonmukainen

D5 Tunteet vs. data: +2 — Esittää konkreettisia lukuja

D6 Lähdetaso: +1 — Toimialan sisäpiiritieto

• YHTEENSÄ: +5 → LÄHDEAMPELI: VIHREÄ

(c) AMMATILLINEN OSAAMINEN: Vuori esitetään neutraalina kauppapoliittisena asiantuntijana, vaikka EK edustaa työnantajapuolta. Ammattiliittojen tai kuluttajien näkökulma puuttuu kokonaan tulliosuudesta.

Puuttuvat asiantuntijaryhmät:

- Perustuslakiasiantuntija (paperittomien oikeudet)
- Ihmisoikeusjärjestön edustaja
- Ammattiliittojen edustaja (tullikiista)

Lähdearviointi:

Lähde	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaali
Lähteen syvätarkistus	-1	+1	+2	+1	+2	+1	+6	I:
Lähteen syvätarkistus	-1	0	+2	+1	+2	+1	+5	I:

Yhteenvedo:

Asiantuntija	Lähdeampeli	Institutionaalinen asema
Jolkkonen	VIHREÄ (+6)	Helsingin kaupunki — jo ottanut kannan
Vuori	VIHREÄ (+5)	EK — työnantajajärjestö

2. LÄHDEVALINTA

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Väitteet ilman ensisijaista lähdettä = rangaistuspisteet (huhujen tarkistus)

Kokonaispisteet: 5/10

Määritelmä: Mitä lähteitä siteerataan? Ovatko ne monipuolisia ja riippumattomia?

Lähde 1: Asiantuntijat (nimeämättömät)

Aikaleima: 03:46 — Lausuma: "lukee lausuntopalautetta ja asiantuntijoiden huomioita"

(a) Rahoitus ja hallinto: Asiantuntijoita ei nimetä — ei voida arvioida rahoitusta tai eturistiriitoja.

(b) Rakenteellinen eturistiriita: Nimeämättömät "asiantuntijat" toimivat Forsgrénin argumentin tukena ilman, että katsoja voi arvioida heidän taustaansa.

(c) Puuttuva vastalähtö: Hallituksen esitystä tukevat asiantuntijat tai tutkimukset jäivät mainitsematta.

Lähde 2: EU:n omat raportit

Aikaleima: 10:05 — Lausuma: "tiedämme kuitenkin tutkimuksista ja EU:n omista raporteista, että kustannukset eivät vähene heikentämällä hoitoon pääsyä"

(a) Rahoitus ja hallinto: EU — julkinen rahoitus. EU:lla on institutionaalinen intressi laajempaan palvelutarjontaan.

(b) Rakenteellinen eturistiriita: EU-raportit eivät ole neutraaleja suhteessa jäsenmaiden maahanmuuttopolitiikkaan.

(c) Puuttuva vastalähtö: Hallituksen esityksessä mainitut tutkimukset, joihin viitataan kohdassa 07:01, jäivät tarkemmin avaamatta.

Huomioitavaa — epämääräiset viittaukset (rangaistuspisteet):

Epämääräinen viittaus 1:

Aikaleima: 03:46

Väite: "lausuntopalautetta ja asiantuntijoiden huomioita"

Sanamarkkeri: "asiantuntijoiden" (yleistys ilman nimeämistä)

Ensisijainen lähde: ei — rangaistuspiste

Epämääräinen viittaus 2:

Aikaleima: 10:05

Väite: "tutkimuksista ja EU:n omista raporteista"

Sanamarkkeri: "tutkimuksista" (yleistys)

Ensisijainen lähde: ei — rangaistuspiste

Epämääräinen viittaus 3:

Aikaleima: 07:01

Väite: "Esityksessä viitataan tutkimuksiin, joiden mukaan terveydenhuolto ei ole merkittävä tekijä kohdevaltion valinnassa."

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Sanamarkkeri: "tutkimuksiin" (yleistys)

Ensisijainen lähde: ei — rangaistuspiste

Yhteenvedo: Lähetys nojaa toistuvasti nimeämättömiin "asiantuntijoihin" ja yleistettyihin "tutkimuksiin" ilman konkreettisia viittauksia, mikä heikentää väitteiden tarkistettavuutta.

3. PUHEAJAN JAKAUTUMINEN

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 4/10

Määritelmä: Puheajan jakautuminen eri asemien välillä.

Arvioitu puheaika:

- Bella Forsgrén (VIHR/oppositio): noin 7 min. (25 %)
- Kaisa Juuso (PS/hallitus): noin 5 min. (18 %)
- Juha Jolkkonen (Helsinki): noin 3 min. (11 %)
- Timo Vuori (EK): noin 5 min. (18 %)
- Hannele Muilu (Yle): noin 2 min. (7 %)
- Juontaja: noin 6 min. (21 %)

Yhteenveto: Forsgrén saa selvästi enemmän puheaikaa kuin Juuso paperittomia käsittelevässä osuudessa. Hallituksen esitystä puolustava ääni on aliedustettu suhteessa kriittisiin ääniin (Forsgrén + Jolkkonen).

4. VALIKOIVA POISJÄTTÄMINEN

7/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 7/10

Määritelmä: Mitä ei näytetä, vaikka se olisi relevanttia?

Poisjättäminen 1:

Konteksti: Muiden hallituspuolueiden (KOK, RKP, KD) kanta esitykseen puuttuu kokonaan.

Relevantti kohdassa: 01:43 — hallituksen esityksen esittely

Vaikutus: Katsoja saa kuvan, että esitys on yksinomaan PS:n hanke, vaikka se on koko hallituksen yhteinen linja.

Poisjättäminen 2:

Konteksti: Paperittomien todellinen määrä, profiili ja maantieteellinen jakautuminen jäävät epäselväksi.

Relevantti kohdassa: 02:00 — "Suomessa on muutama tuhat ihmistä, jotka eivät poistu."

Vaikutus: "Muutama tuhat" on epätarkka ilmaisu; tarkempi tieto olisi mahdollistanut paremman arvioinnin esityksen vaikutuksista.

Poisjättäminen 3:

Konteksti: Hallituksen esityksen oikeudellinen perusta ja suhde perustuslakiin sekä kansainvälisiin sopimuksiin (esim. YK:n taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien sopimus) jää kokonaan käsittelemättä.

Relevantti kohdassa: koko paperittomia käsittelevä osuus

Vaikutus: Katsoja ei saa tietoa siitä, onko esitys oikeudellisesti ongelmallinen vai ei.

Yhteenvedo: Lähetys jättää systemaattisesti pois hallituksen koalitionkumppaneiden äänen, oikeudellisen ulottuvuuden ja paperittomien oman näkökulman, mikä vinottaa kokonaiskuvaa.

Puuttuvat äänet

- Perustuslakiasiantuntija: Olisi arvioinut esityksen suhdetta perustuslain 19 §:ään ja kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin
- Paperittomien tukijärjestön edustaja (esim. Global Clinic): Olisi tuonut esiin paperittomien konkreettisen tilanteen ja palvelutarpeen
- KOK:n tai RKP:n kansanedustaja: Olisi edustanut muiden hallituspuolueiden näkemystä esityksestä
- Terveystieteiden ammattilainen (lääkäri tai sairaanhoitaja): Olisi arvioinut käytännön haasteita kiireellisen ja kiireettömän hoidon rajanvedossa
- Tampereen tai Turun kaupungin edustaja: Olisi tarjonnut vertailunäkökulman Helsingin ulkopuolelta
- YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) tai Amnesty Internationalin edustaja: Olisi arvioinut esityksen suhdetta kansainvälisiin velvoitteisiin
- Suomen vientiyrityksen toimitusjohtaja: Olisi konkretisoinut tullikiistan vaikutuksia yritystasolla
- Maahanmuuttoviraston (Migri) edustaja: Olisi selventänyt paperittomien todellista määrää ja profiilia

5. LUKUMANIPULAATIO

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Täydelliset luvut sisältävät: absoluuttiarvo, osuus (%) ja trendi

Kokonaispisteet: 4/10

Määritelmä: Valikoiva tai harhaanjohtava tilastojen käyttö.

Löydös 1:

Aikaleima: 09:55

Luku: "Esityksen säästötavoite oli noin puoli miljoonaa euroa."

Ulottuvuudet: (a) absoluuttinen arvo esitetty — (b) suhteellinen osuus kokonaisbudjetista puuttuu — (c) kehitys ajan myötä puuttuu

Puuttuva konteksti: Puoli miljoonaa euroa suhteessa hyvinvointialueiden kokonaisrahoitukseen (miljardeja euroja) on häviävän pieni summa — tätä suhdetta ei avata.

Vaikutus: Luku kuulostaa merkittävältä ilman kontekstia, mutta suhteessa kokonaisbudjettiin se on marginaalinen.

Löydös 2:

Aikaleima: 13:07

Luku: "Kyse on muutaman sadan tuhannen euron vuosikustannuksesta."

Ulottuvuudet: (a) absoluuttinen arvo esitetty — (b) suhde Helsingin kokonaisbudjettiin puuttuu — (c) kehitys ajan myötä puuttuu

Puuttuva konteksti: Ei verrata Helsingin sote-budjetin kokonaisvolyyymiin.

Vaikutus: Luku esitetään irrallaan, mikä vaikeuttaa sen merkityksen arviointia.

Yhteenveto: Lähetys esittää säästöluukuja ilman suhteuttamista kokonaisbudjettiin, mikä vaikeuttaa niiden todellisen merkityksen arviointia.

6. KONTAKTISYYLLISYYS

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 3/10

Määritelmä: Diskreditointi assosiaation kautta negatiivisiin ryhmiin tai ideoihin.

Assosiaatio 1:

Aikaleima: 17:13

Lainaus: "Onko esityksessä kyse puhtaasti viestinnästä PS:n äänestäjille?"

Tekniikka: Juontaja assosioi hallituksen esityksen populistiseen äänestäjäviestintään ilman, että vastaavaa kysymystä esitetään opposition edustajalle.

Vaikutus: Kysymys implikoi, että PS:n politiikka on epäaitoa ja laskelmoivaa.

Assosiaatio 2:

Aikaleima: 14:33

Lainaus: "On mielenkiintoinen ratkaisu, että Helsinki haluaa tarjota avokätisesti kaikki palvelut laittomasti maassa oleskeville."

Tekniikka: Ministeri Juuso käyttää sanaa "avokätisesti" assosioiden Helsingin politiikan vastuuttomaan resurssien tuhlaamiseen.

Vaikutus: Helsingin päätös kehystetään epärationaaliseksi ilman, että sen perusteluihin vastataan asiallisesti.

Yhteenveto: Assosiaatiotekniikkaa käytetään molempiin suuntiin, mutta juontajan kysymys (17:13) on rakenteellisesti ongelmallisempi, koska se tulee toimittajalta eikä poliittiselta toimijalta.

7. AJOITUS

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 3/10

Määritelmä: Tietojen strateginen sijoittelu (alku/keskikohta/loppu).

Löydös 1:

Sijainti: 00:44 (alku — ennen juontajan esittelyä)

Sisältö: "Suomen tehtävä ei ole toimia koko maailman sosiaalitoimistona. Kuinka monta kertaa tämä pitää sanoa? Meidän ei tule järjestää palveluita laittomasti maassa oleville. Ainoa palvelu, joka pitää järjestää, on lentolippu takaisin kotimaahan."

Ajoitusvaikutus: Lähetys alkaa Juuson voimakkaalla lausumalla, jota seuraa välittömästi Forsgrénin voimakas vastaväite (01:03). Tämä asettaa debatin tunnelataukseltaan korkealle heti alussa, mutta Juuson lausuma esitetään ilman kontekstia tai moderaattorin kommenttia.

Löydös 2:

Sijainti: 17:13 (lähellä loppua — juuri ennen debatin päättämistä)

Sisältö: "Onko esityksessä kyse puhtaasti viestinnästä PS:n äänestäjille?"

Ajoitusvaikutus: Kriittisin kysymys hallituksen motiiveista esitetään juuri ennen debatin päättämistä, jolloin Juusolle jää vain lyhyt vastausaika eikä asiaan voida palata.

Yhteenveto: Ajoituksella on lievä vaikutus: lähetys alkaa voimakkaalla lausumalla ilman kontekstia ja päättyy hallituksen motiiveja kyseenalaistavaan kysymykseen.

8. VALIKOIVA NÄRKÄSTYS

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Suuttumus = puolueellisuus. Valikoiva suuttumus vahvistaa havaintoa. Pisteet = suuttumisaste (0–5) + valikoivuus (0–5)

Kokonaispisteet: 4/10

Määritelmä: Närkästys tiettyihin aseisiin mutta ei vastaaviin muihin.

Metodinen periaate (v3.0): Ennen jokaista arviointia on dokumentoitava laukaiseva tapahtuma. Reaktio voidaan arvioida valikoivaksi vain, jos vastaavat laukaisevat tapahtumat muiden asemien kohdalla eivät tuottaneet analogista reaktiota.

Löydös 1:

Aikaleima: 17:13

Laukaiseva tapahtuma: Ministeri Juuso puolustaa hallituksen esitystä ja toteaa sen olevan koko hallituksen yhteinen linja.

Reaktio: "Onko esityksessä kyse puhtaasti viestinnästä PS:n äänestäjille?"

Vertailu: Forsgrén käyttää voimakkaita ilmaisuja ("pikkusieluinen, hävytön", 01:03) ja arvolatautuneita argumentteja ("empatian puute", 03:40) — juontaja ei esitä vastaavaa motiiveja kyseenalaistavaa kysymystä.

Epäsymmetria: Hallituksen edustajan motiivit kyseenalaistetaan suoraan, opposition edustajan motiiveja ei.

Löydös 2:

Aikaleima: 06:53

Laukaiseva tapahtuma: Ministeri Juuso esittää loogisen argumentin oleskelulupajärjestelmästä.

Reaktio: "Tämä logiikka varmasti tuli katsojille selväksi." (ironinen kommentti)

Vertailu: Forsgrénin argumentteja ei kommentoida vastaavalla ironialla.

Epäsymmetria: Juontaja käyttää ironiaa hallituksen edustajan argumenttia kohtaan, mutta ei opposition edustajan argumentteja kohtaan.

Närkästysaste: 2/5

Valikoivuus: 2/5

Yhteenveto: Närkästys on lievää mutta havaittavissa: juontajan ironiset kommentit ja motiiveja kyseenalaistavat kysymykset kohdistuvat yksinomaan hallituksen edustajaan.

9. VALIKOIVA POISJÄTTÄMINEN — KOKONAISKUVA

7/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 7/10

Määritelmä: Kuinka täydellisesti lähetys kuvaa aihetta?

Löydös 1:

Aikaleima: koko paperittomia käsittelevä osuus

Puuttuva näkökulma: Paperittomien oma ääni ja kokemus

Relevanssi: Kyseessä on heidän terveytensä ja oikeuksiensa kannalta keskeinen päätös.

Vaikutus: Paperittomat esitetään passiivisina toiminnan kohteina, ei aktiivisina toimijoina.

Löydös 2:

Aikaleima: koko paperittomia käsittelevä osuus

Puuttuva näkökulma: Muiden hallituspuolueiden (KOK, RKP, KD) kanta

Relevanssi: Esitys on koko hallituksen yhteinen, mutta sitä edustaa yksin PS:n ministeri.

Vaikutus: Katsoja saa virheellisen kuvan esityksen poliittisesta taustajoukosta.

Löydös 3:

Aikaleima: koko paperittomia käsittelevä osuus

Puuttuva näkökulma: Oikeudellinen ja perustuslaillinen ulottuvuus

Relevanssi: Esityksen suhde perustuslakiin ja kansainvälisiin sopimuksiin on keskeinen kysymys.

Vaikutus: Katsoja ei saa tietoa siitä, onko esitys oikeudellisesti kestävä.

Yhteenveto: Lähetys jättää systemaattisesti pois kolme keskeistä näkökulmaa, mikä vinottaa kokonaiskuvaa merkittävästi.

Pehmeät faktat — neuvoteltavissa, ei pelkästään laskettavissa

Softfacts — 6 kvalitatiivista tekniikkaa

10. VIITEKEHYKSEN ASETTAMINEN

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 6/10

Määritelmä: Miten aihe kehystetään perustavanlaatuisesti?

Löydös 1:

Aikaleima: 01:28

Lainaus: "Hallitus esittää siis välttämättömien terveyspalvelujen rajaamista pois paperittomilta."

Manipulaatio: Juontaja kehystää esityksen "rajaamisena pois" — negatiivinen kehys — sen sijaan, että käyttäisi neutraalimpaa ilmaisua kuten "muuttaa" tai "tarkistaa".

Miksi ongelmallinen: Kehys asettaa hallituksen esityksen lähtökohtaisesti negatiiviseen valoon ennen kuin ministeri on saanut puheenvuoron.

Löydös 2:

Aikaleima: 03:40

Lainaus: "Empatian puute on keskeisin."

Manipulaatio: Forsgrénin vastaus kehystää koko hallituksen esityksen moraalisen puutteen ilmentymäksi, ja juontaja ei haasta tätä kehystystä.

Miksi ongelmallinen: Empatia-kehys siirtää keskustelun poliittisesta ja oikeudellisesta arviosta moraaliseen tuomioon.

Löydös 3:

Aikaleima: 16:07

Lainaus: "Se näyttää esimerkkiä siitä, että inhimillinen ja empaattinen politiikka on Suomessa mahdollista."

Manipulaatio: Forsgrén kehystää Helsingin päätöksen "inhimilliseksi ja empaattiseksi" — implisiittisesti hallituksen politiikka on epäinhimillistä ja epäempaattista.

Miksi ongelmallinen: Juontaja ei haasta tätä arvolutautunutta kehystystä.

Yhteenvedo: Lähetyksen kehystys suosii opposition näkökulmaa: hallituksen esitys esitetään "rajaamisena" ja "empatian puutteena", kun taas opposition kanta kehystetään "inhimillisyydeksi".

11. SANAVALINNAT JA KÄSITTEET

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 5/10

Määritelmä: Mitä kieltä käytetään? Mitä konnotaatioita asetetaan?

Löydös 1:

Aikaleima: 01:03

Lainaus: "Tämä esitys on pikkusieluinen, hävytön ja huonosti perusteltu."

Manipulaatio: Voimakkaasti arvolatautuneet adjektiivit ("pikkusieluinen", "hävytön") esitetään ilman juontajan kommenttia tai haastamista.

Miksi ongelmallinen: Neutraali vaihtoehto olisi: "Tämä esitys on mielestäni perustelematon ja suhteeton."

Löydös 2:

Aikaleima: 13:50

Lainaus: "Sisäministeri Rantanen on jo ehtinyt kritisoida tätä viestipalvelu X:ssä. Hän vihjasi, että Helsinki rikkoo lakia."

Manipulaatio: Sana "vihjasi" implikoi, että Rantasen väite on epäsuora tai epärehellinen, sen sijaan että hän olisi "todennut" tai "arvioinut".

Miksi ongelmallinen: Neutraali vaihtoehto olisi: "Rantanen arvioi, että Helsinki saattaa rikkoa lakia."

Löydös 3:

Aikaleima: 16:38

Lainaus: "Tämä on silmäkääntötempu."

Manipulaatio: Forsgrén syyttää hallitusta suoraan petoksesta, ja juontaja ei haasta tätä väitettä.

Miksi ongelmallinen: Neutraali vaihtoehto olisi: "Mielestäni tämä on harhaanjohtavaa."

Yhteenveto: Lähetys sallii opposition edustajalle voimakkaasti arvolatautuneen kielen ilman haastamista, kun taas hallituksen edustajan kieltä kommentoidaan ironisesti.

12. MODERAATTORIN KÄYTTÄYTYMINEN

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 5/10

Määritelmä: Epäsymmetriat jatkokysymyksissä, keskeytyksissä, myötätunnon osoituksissa.

Methodinen periaate (v3.0): Ennen jokaista arviointia on dokumentoitava laukaiseva tapahtuma. Interventio voidaan arvioida epäsymmetriseksi vain, jos vastaavat laukaisevat tapahtumat muiden vieraiden kohdalla eivät tuottaneet analogista interventiota.

Löydös 1:

Aikaleima: 06:53

Laukaiseva tapahtuma: Ministeri Juuso esittää argumentin oleskelulupajärjestelmän logiikasta.

Lainaus (juontaja): "Tämä logiikka varmasti tuli katsojille selväksi."

Vertailu: Forsgrénin argumentteja ei kommentoida vastaavalla ironialla missään kohtaa lähetystä.

Epäsymmetria: Juontaja käyttää ironiaa hallituksen edustajan argumenttia kohtaan — tämä on havaittava epäsymmetria.

Löydös 2:

Aikaleima: 17:13

Laukaiseva tapahtuma: Ministeri Juuso toteaa esityksen olevan koko hallituksen yhteinen linja.

Lainaus (juontaja): "Onko esityksessä kyse puhtaasti viestinnästä PS:n äänestäjille?"

Vertailu: Forsgrénille ei esitetä vastaavaa kysymystä, kuten "Onko teidän vastustuksenne puhtaasti viestintää VIHRin äänestäjille?"

Epäsymmetria: Selkeä — hallituksen edustajan motiivit kyseenalaistetaan, opposition edustajan ei.

Löydös 3:

Aikaleima: 16:53

Laukaiseva tapahtuma: Juuso yrittää korjata Forsgrénin väitteen hallituksen leikkauksista.

Lainaus (juontaja): "Ei mennä laajempaan sotekeskusteluun."

Vertailu: Forsgrénin laajemmat väitteet hallituksen leikkauksista (16:24) sallitaan ilman vastaavaa rajoitusta.

Epäsymmetria: Juontaja rajoittaa Juuson vastauspuheenvuoron, mutta ei Forsgrénin hyökkäystä.

Yhteenveto: Moderaattorin käyttäytymisessä on havaittavia epäsymmetrioita: ironiset kommentit ja motiiveja kyseenalaistavat kysymykset kohdistuvat hallituksen edustajaan, ja Juuson vastauspuheenvuoro katkaistaan Forsgrénin hyökkäyksen jälkeen.

13. KYSYMYSEPÄSYMMETRIA

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 5/10

Määritelmä: Erilaiset kovat/pehmeät kysymykset eri henkilöille.

Epäsymmetria 1:

Juusolle, 17:13: "Onko esityksessä kyse puhtaasti viestinnästä PS:n äänestäjille?" — kova, motiiveja kyseenalaistava

Forsgrénille, 03:32: "Mikä esityksessä on ongelmana?" — pehmeä, avoin

Vertailu: Juusolle esitetään motiiveja kyseenalaistava kysymys, Forsgrénille avoin mahdollisuus kritisoida.

Epäsymmetria 2:

Juusolle, 07:08: "Miksi hallitus on vakuuttunut, että tällä saataisiin heidät pois?" — haastava, epäilevä

Forsgrénille ei esitetä vastaavaa kysymystä, kuten "Miksi olette vakuuttuneita, että laajemmat palvelut eivät lisää paperittomuutta?"

Vertailu: Hallituksen näyttötaakka kyseenalaistetaan, opposition ei.

Yhteenveto: Juusolle esitetään selvästi kovempia ja motiiveja kyseenalaistavia kysymyksiä kuin Forsgrénille, mikä luo rakenteellisen epäsymmetrian debattiin.

14. VÄÄRÄ TASAPAINO

2/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kokonaispisteet: 2/10

Määritelmä: Keinotekoinen tasapaino todellisesta epätasapainosta huolimatta.

Löydös 1:

Aikaleima: 01:12 — Rakenne: Yksi hallitusministeri (PS) vs. yksi oppositiokansanedustaja (VIHR) + Helsingin kaupungin johtaja

Analyysi: Muodollisesti kyseessä on debatti, mutta rakenteellisesti hallituksen kantaa edustaa yksi henkilö, kun taas kriittisiä ääniä on kaksi (Forsgrén + Jolkkonen). Tämä ei ole väärä tasapaino perinteisessä mielessä, mutta se luo epäsymmetrisen asetelman.

Yhteenveto: Varsinaista väärää tasapainoa ei esiinny, mutta debatin rakenne suosii kriittisiä ääniä numeraalisesti.

15. AGENDA-ASETTAMINEN

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispisteet: 6/10

Määritelmä: Mikä on normaalia/itsestään selvää? Mikä ei pääse agendalle?

Löydös 1:

Asetettu agenda-elementti: Paperittomien terveystalvelujen rajoittaminen on lähtökohtaisesti ongelmallista.

Aikaleima: 01:28 — Todiste: "Hallitus esittää siis välttämättömien terveystalvelujen rajaamista pois paperittomilta."

Vaihtoehtoinen agenda: Miksi Suomessa on paperittomia? Miten oleskelulupajärjestelmä toimii? Mikä on paperittomien todellinen profiili?

Löydös 2:

Asetettu agenda-elementti: Asiantuntijat ovat yksimielisesti hallituksen esitystä vastaan.

Aikaleima: 10:41 — Todiste: "Siksi asiantuntijat eivät kannata tätä."

Vaihtoehtoinen agenda: Onko asiantuntijoiden joukossa myös esitystä tukevia näkemyksiä? Mitkä asiantuntijatahot ovat lausuneet?

Yhteenveto: Lähetys asettaa agendaksi sen, että hallituksen esitys on ongelmallinen ja asiantuntijoiden vastustama, ilman että tätä lähtöoletusta haastetaan systemaattisesti.

LUKU 4 — KOKONAISARVIOINTI

Yksittäispisteet yhteenveto

Nro	Kriteeri	Tyyppi	Pisteet	Pääasiallinen löydös (1 lause)
1	Asiantuntijavalinta	K	6	Molemmat asiantuntijat edustavat institutionaalisesti hallituksen esitystä kritisoivaa kantaa.
2	Lähdevalinta	K	5	Toistuvat nimeämättömät "asiantuntijat" ja "tutkimukset" ilman konkreettisia viittauksia.
3	Puheajan jakautuminen	K	4	Forsgrén saa enemmän puheaikaa kuin Juuso paperittomia käsittelevässä osuudessa.
4	Poisjättäminen	K	7	Muiden hallituspuolueiden kanta, oikeudellinen ulottuvuus ja paperittomien oma ääni puuttuvat.
5	Lukumanipulaatio	K	4	Säästöluvut esitetään ilman suhteuttamista kokonaisbudjettiin.
6	Kontaktisyyllisyys	K	3	Juontajan kysymys (17:13) assosioi PS:n politiikan pelkäksi äänestäjäviestinnäksi.
7	Ajoitus	K	3	Kriittisin kysymys hallituksen motiiveista esitetään juuri ennen debatin päättämistä.
8	Valikoiva närkästys	K	4	Ironiset kommentit ja motiiveja kyseenalaistavat kysymykset kohdistuvat yksinomaan hallituksen edustajaan.
9	Täydellisyys	K	7	Kolme keskeistä näkökulmaa puuttuu systemaattisesti.
10	Kehyttäminen	P	6	Hallituksen esitys kehystetään "rajaamiseksi" ja "empatian puutteeksi".
11	Sanavalinnat	P	5	Arvolatautunut kieli sallitaan oppositiolle ilman haastamista.
12	Moderaattorin käyttäytyminen	P	5	Ironiset kommentit ja rajoitukset kohdistuvat hallituksen edustajaan.
13	Kysymysepäsymmetria	P	5	Juusolle esitetään kovempia ja motiiveja kyseenalaistavia kysymyksiä.
14	Väärä tasapaino	P	2	Varsinaista väärää tasapainoa ei esiinny; debatin rakenne on lievästi epäsymmetrinen.
15	Agenda-asettaminen	P	6	Lähetys asettaa agendaksi hallituksen esityksen ongelmallisuuden ilman systemaattista haastamista.

Tulokset

- KOVIEN FAKTOJEN PISTEET (kriteerit 1–9 keskiarvo): 4,8 / 10
- PEHMEIDEN FAKTOJEN PISTEET (kriteerit 10–15 keskiarvo): 4,8 / 10
- KOKONAISPISTEET (kaikkien 15 kriteerin keskiarvo): 4,8 / 10

Hallitsevat tekniikat

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- 1. Poisjättäminen (pisteet 7):** Lähetys jättää systemaattisesti pois kolme keskeistä näkökulmaa — muiden hallituspuolueiden kannan, oikeudellisen ulottuvuuden ja paperittomien oman äänen. Tämä luo rakenteellisen epätasapainon, joka suosii opposition kantaa ilman, että yksittäinen lausuma olisi suoraan harhaanjohtava.
- 2. Täydellisyys (pisteet 7):** Lähetys käsittelee aiheita yksipuolisesti: kriittisiä ääniä on kaksi (Forsgrén + Jolkkonen), hallituksen kantaa edustaa yksi henkilö ilman koalitionkumppaneiden tukea. Tämä luo vaikutelman laajemmasta konsensuksesta hallituksen esitystä vastaan kuin mitä todellisuudessa on.
- 3. Kehystäminen (pisteet 6):** Hallituksen esitys kehystetään johdonmukaisesti negatiivisesti ("rajaaminen pois", "empatian puute", "silmänkääntötempu") ilman, että juontaja haastaa näitä kehystyksiä. Vastaavasti opposition kanta kehystetään "inhimillisyydeksi" ja "empatiaksi".

Lähetyksen ydinviestit

****VIESTI 1 (SISÄLLÖLLINEN):** ** "Hallituksen esitys paperittomien terveyspalvelujen rajoittamisesta on asiantuntijoiden vastustama, taloudellisesti epärationaalinen ja humanitaarisesti ongelmallinen."

Tekniikka: Kehystäminen + poisjättäminen — Todisteet: 03:40, 10:41, 12:04

****VIESTI 2 (HENKILÖKOHTAINEN):** ** "PS:n politiikka on laskelmoivaa äänestäjäviestintää, ei aitoa politiikkaa."

Tekniikka: Motiiveja kyseenalaistava kysymys + kontaktisyällisyys — Todisteet: 17:13, 06:53

****VIESTI 3 (YHTEISKUNNALLINEN):** ** "Helsinki näyttää esimerkkiä inhimillisestä politiikasta, jota hallitus ei pysty tai halua toteuttaa."

Tekniikka: Agenda-asettaminen + kehystäminen — Todisteet: 16:07, 13:43

Manipulaatioasteen luokitus

Perustelu: Lähetyksen kokonaispisteet (4,8/10) sijoittuvat lievän tendenssin ja selkeän yksipuolisuuden rajalle. Yksittäiset löydökset — erityisesti poisjättäminen (7/10), täydellisyys (7/10) ja kehystäminen (6/10) — osoittavat rakenteellista vinoutumaa, joka ei ole satunnaista vaan johdonmukaista. Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n edellyttämä monipuolisuus ja puolueettomuus eivät toteudu täysimääräisesti: hallituksen esitystä kritisoivat äänet ovat ylidustettuina suhteessa esitystä puolustaviin ääniin, ja juontajan retoriset valinnat (ironia, motiiveja kyseenalaistava kysymys) kohdistuvat epäsymmetrisesti hallituksen edustajaan. Tulliosuus on suhteellisen tasapainoinen eikä vaikuta merkittävästi kokonaisarvioon.

JOHTOPÄÄTÖS

A-studion lähetys paperittomien terveyspalveluista osoittaa rakenteellista vinoutumaa, joka ilmenee erityisesti asiantuntijavalinnassa, poisjättämisessä ja moderaattorin käyttäytymisessä. Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n edellyttämä monipuolinen ja kattava tiedonvälitys ei toteudu täysimääräisesti: hallituksen esitystä kritisoivat äänet (Forsgrén, Jolkkonen) saavat enemmän puheaikaa ja vähemmän kriittistä haastamista kuin hallituksen edustaja (Juuso). Erityisen ongelmallinen on juontajan kysymys kohdassa 17:13, jossa hallituksen motiivit kyseenalaistetaan suoraan ilman vastaavaa kriittistä tarkastelua opposition edustajaa kohtaan — tämä on havaittava epäsymmetria, joka ei täytä puolueettomuuden vaatimusta. Lähetys ei kuitenkaan ylitä systemaattisen vinoutuman kynnyksiä: yksittäiset lausumat ovat faktisesti oikeita, ja hallituksen edustajalle annetaan puheenvuoro. Kokonaisuutena lähetys sijoittuu selkeän yksipuolisuuden alueelle, mikä edellyttää toimituksellista tarkastelua Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n noudattamisen varmistamiseksi.

15 KRITEERIN KOKONAI SARVIINTI

Yksittäiset pisteet — Kaikki 15 kriteeriä

Nro	Kriteeri	Score	Luokitus
1	ASiantuntija valinta	6/10	Merkittävä vinoutuma
2	Lähde valinta	5/10	Merkittävä vinoutuma
3	Puheajan jakautuminen	4/10	Lievä vinoutuma
4	Valikoiva poisjättäminen	7/10	Selvä vinoutuma
5	Lukumanipulaatio	4/10	Lievä vinoutuma
6	Kontaktisyyllisyys	3/10	Lievä vinoutuma
7	Ajoitus	3/10	Lievä vinoutuma
8	Valikoiva närkästys	4/10	Lievä vinoutuma
9	Valikoiva poisjättäminen — kokonaiskuva	7/10	Selvä vinoutuma
10	Viitekehysten asettaminen	6/10	Merkittävä vinoutuma
11	Sana valinnat ja käsitteet	5/10	Merkittävä vinoutuma
12	Moderattorin käyttäytyminen	5/10	Merkittävä vinoutuma
13	Kysymysepäsymmetria	5/10	Merkittävä vinoutuma
14	Väärä tasapaino	2/10	Huomaamaton
15	Agenda-asettaminen	6/10	Merkittävä vinoutuma

HARDFACTS-PISTEMÄÄRÄ (1-8)

5.5/10

Merkittävä epätasapaino

SOFTFACTS-PISTEMÄÄRÄ (9-14)

5.5/10

Merkittävä epätasapaino

KOKONAI SPITEMÄÄRÄ

5.5/10

Merkittävä epätasapaino

Hardfacts- ja Softfacts-keskiarvo

SELITE — Pisteiden merkitys

Yksittäiset pisteet kriteeriä kohti (0–10)

0	Ei havaintoa	Merkityksellistä poikkeavuutta ei havaittu.
1–2	Heikko havainto	Lievä poikkeavuus ilman olennaista vaikutusta tasapuolisuuteen.
3–4	Lievä–kohtalainen havainto	Tunnistettava tendenssi; vaikutuksen merkityksellisyys vähäinen–kohtalainen.
5	Kohtalainen havainto, vaikutusta	Merkityksellinen vinoutuma, joka vaikuttaa yleisön mielipiteenmuodostukseen.
6	Merkittävä havainto (kynnys)	Pisteet 6 ja yli luokitellaan merkittäviksi havainnoiksi.
7	Merkittävä havainto	Selkeä, hyvin dokumentoitu vinoutuma, jolla on selvä vaikutus.
8–9	Vakava havainto	Voimakas vinoutuma; useita dokumentoituja yksittäishavaintoja tässä kriteerissä.
10	Maksimaalinen vakavuus	Järjestelmällinen, läpileikkaava vinoutuma tässä kriteerissä.

Koottu poikkeamaindeksi — Tulkinta-alueet

0.0 – 2.5	Huomaamaton	Merkittäviä kaavoja ei havaittu; lähetys täyttää tasapuolisuusvaatimuksen.
2.6 – 4.0	Lievä vinoutuma	Yksittäisiä poikkeavuuksia; tilastollisesti näkyviä, mutta toleranssialueella.
4.1 – 6.0	Merkittävä vinoutuma	Useita merkittäviä havaintoja; näkökulmien monimuotoisuuden olennainen heikentyminen.
6.1 – 8.0	Vakava poikkeama tasapuolisuusvaatimuksesta. Korkea poikkeama-aste	Voimakkaita lähetystenrajat ylittäviä kaavoja; korkea vaikutuksen merkityksellisyys.
8.1 – 10	Perustavanlaatuinen järjestelmällinen yksipuolisuus. Erittäin korkea puolueellisuusaste	Maksimaalinen vakavuus lähes kaikissa kriteereissä; järjestelmällisesti yksipuolinen raportointi.

Puoluepoliittinen vinoutuma (-5 ... +5)

-5 ... -3	Vahvasti haitattu	Puolue on merkittävästi aliedustettu kehystyksessä, lähetysajassa tai esityksessä.
-2 ... -1	Lievästi haitattu	Tunnistettava mutta lievä haittaaminen.
0	Neutraali	Ei havaittavissa suosimista tai haittaamista.
+1 ... +2	Lievästi suosittu	Tunnistettava mutta lievä suosiminen.
+3 ... +5	Vahvasti suosittu	Puolue on merkittävästi yliedustettu kehystyksessä, lähetysajassa tai esityksessä.

LUKU 5 — OIKEUDELLINEN ARVIOINTI (Laki Yleisradio Oy:stä 7 §)

Arviointi Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n mukaan

Laki Yleisradio Oy:stä 7 § edellyttää monipuolista ja kattavaa tiedonvälitystä, puolueettomuutta ja moniarvoisuuden edistämistä.

Rikkomus 1:

Normi: Laki Yleisradio Oy:stä 7 § — monipuolisuus ja kattavuus

Tosiseikasto: Hallituksen esitystä kritisoivat äänet (Forsgrén + Jolkkonen) ovat numeraalisesti ja ajallisesti ylidustettuina suhteessa esitystä puolustaviin ääniin (Juuso yksin). Muiden hallituspuolueiden (KOK, RKP, KD) kanta puuttuu kokonaan, vaikka esitys on koko hallituksen yhteinen.

Todiste: Aikaleima 01:43–17:38 — koko paperittomia käsittelevä osuus

Arviointi: Monipuolisuuden vaatimus ei täyty, kun hallituksen koalitionkumppaneiden ääni puuttuu kokonaan ja kriittisiä ääniä on kaksi suhteessa yhteen puolustavaan ääneen.

Rikkomus 2:

Normi: Laki Yleisradio Oy:stä 7 § — puolueettomuus

Tosiseikasto: Juontaja esittää ironisen kommentin hallituksen edustajan argumentista (06:53: "Tämä logiikka varmasti tuli katsojille selväksi") ja kyseenalaistaa hallituksen motiivit suoraan (17:13: "Onko esityksessä kyse puhtaasti viestinnästä PS:n äänestäjille?") ilman vastaavaa kriittistä tarkastelua opposition edustajaa kohtaan.

Todiste: Aikaleima 06:53 ja 17:13

Arviointi: Juontajan retoriset valinnat rikkovat puolueettomuuden vaatimusta: ironia ja motiiveja kyseenalaistava kysymys kohdistuvat epäsymmetrisesti hallituksen edustajaan.

Rikkomus 3:

Normi: Laki Yleisradio Oy:stä 7 § — kattavuus

Tosiseikasto: Paperittomien oikeudellinen asema suhteessa perustuslakiin ja kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin jää kokonaan käsittelemättä, vaikka se on keskeinen kysymys esityksen arvioinnissa.

Todiste: Koko paperittomia käsittelevä osuus — oikeudellinen ulottuvuus puuttuu

Arviointi: Kattavuuden vaatimus ei täyty, kun keskeinen oikeudellinen ulottuvuus sivuutetaan kokonaan.

Kokonaisarviointi Laki Yleisradio Oy:stä 7 §

Lähetys täyttää Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n vaatimukset osittain: se antaa puheenvuoron sekä hallituksen edustajalle että oppositiolle, ja faktuaaliset väitteet ovat pääosin oikeita. Kuitenkin kolme havaittavaa rikkomusta — hallituksen koalitionkumppaneiden äänen puuttuminen, juontajan epäsymmetriset retoriset valinnat ja oikeudellisen ulottuvuuden sivuuttaminen — osoittavat, että monipuolisuuden, puolueettomuuden ja kattavuuden vaatimukset eivät täyty täysimääräisesti. Rikkomukset eivät ole niin vakavia, että ne ylittäisivät systemaattisen vinoutuman kynnyksen, mutta ne ovat riittävän johdonmukaisia edellyttääkseen toimituksellista tarkastelua. Erityisesti juontajan ironiset kommentit ja motiiveja kyseenalaistavat kysymykset (06:53, 17:13) ovat konkreettisimmat ja oikeudellisesti merkittävimmät löydökset, koska ne osoittavat toimittajan omaa arvoasemaa tavalla, joka ei ole yhteensopiva puolueettomuuden vaatimuksen kanssa.

LÄHTEEN SYVÄTARKISTUS (Pakollinen kaikille viitatuille asiantuntijatahoille / järjestöille / neuvontapalveluille)

Juha Jolkkonen — Helsingin sote- ja pelastustoimialan johtaja

1. RAHOITUS: Helsingin kaupunki — julkinen rahoitus. Kaupunki on jo julkisesti ilmoittanut jatkavansa palvelujen tarjoamista paperittomille lakimuutoksesta huolimatta.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

2. TOIMEKSIANTO: Jolkosen tehtävä on johtaa Helsingin sote-palveluja — ei arvioida kansallista lainsäädäntöä puolueettomasti. Toimeksianto ei ole yhteensopiva täysin neutraalin arvioinnin kanssa.

3. ETURISTIRIITA: Helsingin kaupungilla on institutionaalinen intressi puolustaa nykyistä käytäntöään ja osoittaa sen toimivuus. Jolkosen lausumat tukevat kaupungin jo tekemää päätöstä.

4. USKOTTAVUUSMATRIISI:

- D1 Eturistiriita: -1 — Kaupunki on jo ottanut kannan
- D2 Henkilökohtainen riski: +1 — Virkamies, ei poliittinen toimija
- D3 Asiantuntemus: +2 — Suora kokemus vuodesta 2018
- D4 Mieliopijohdonmukaisuus: +1 — Johdonmukainen linja
- D5 Tunteet vs. data: +2 — Esittää konkreettisia lukuja
- D6 Lähdetaso: +1 — Ensikäden kokemus, paikallinen

• YHTEENSÄ: +6 → LÄHDEAMPELI: VIHREÄ

5. VASTAÄÄNI: Muiden kaupunkien (Tampere, Turku, Oulu) tai Migrin näkemys puuttuu — ei tiedetä, onko Helsingin kokemus yleistettävissä kansallisesti.

Timo Vuori — EK:n kauppapolitiikan johtaja

1. RAHOITUS: Elinkeinoelämän keskusliitto — työnantajajärjestö, yksityinen rahoitus. EK:n jäsenet ovat suuria yrityksiä, joilla on intressi vapaakauppaan.

2. TOIMEKSIANTO: EK:n tehtävä on edistää elinkeinoelämän etuja — ei arvioida kauppapolitiikkaa kaikkien yhteiskuntaryhmien kannalta.

3. ETURISTIRIITA: EK:lla on selkeä intressi tietynlaiseen kauppapolitiikkaan (vapaakauppa, yritysmyönteinen sääntely). Vuoren lausumat ovat linjassa EK:n etujen kanssa.

4. USKOTTAVUUSMATRIISI:

- D1 Eturistiriita: -1 — EK:n intressi vapaakauppaan
- D2 Henkilökohtainen riski: 0 — Järjestön edustaja
- D3 Asiantuntemus: +2 — Kauppapolitiikan asiantuntija
- D4 Mieliopijohdonmukaisuus: +1 — EK:n linja johdonmukainen
- D5 Tunteet vs. data: +2 — Esittää konkreettisia lukuja
- D6 Lähdetaso: +1 — Toimialan sisäpiiritieto

• YHTEENSÄ: +5 → LÄHDEAMPELI: VIHREÄ

5. VASTAÄÄNI: Ammattiliittojen (SAK, STTK) tai kuluttajajärjestöjen näkökulma puuttuu kokonaan tulliosuudesta.

Nimeämättömät "asiantuntijat" (viitattu useaan kertaan)

1. RAHOITUS: Ei tiedossa — asiantuntijoita ei nimetä.

2. TOIMEKSIANTO: Ei tiedossa.

3. ETURISTIRIITA: Ei voida arvioida.

4. USKOTTAVUUSMATRIISI:

- D1 Eturistiriita: 0 — ei tiedossa
- D2 Henkilökohtainen riski: 0 — ei tiedossa
- D3 Asiantuntemus: 0 — ei tiedossa
- D4 Mieliopijohdonmukaisuus: 0 — ei tiedossa
- D5 Tunteet vs. data: 0 — ei tiedossa
- D6 Lähdetaso: -2 — tertiäärinen viittaus

• YHTEENSÄ: -2 → LÄHDEAMPELI: KELTAINEN

5. VASTAÄÄNI: Koska asiantuntijoita ei nimetä, katsoja ei voi arvioida, onko asiantuntijakonsensus todellinen vai valikoitu.

TÄRKEÄÄ: "Asiantuntijat" on sosiaalinen attribuutio, ei asiallinen pätevyys. Nimeämättömiin asiantuntijoihin viittaaminen ilman konkreettisia lähteitä on journalistinen heikkous, joka heikentää väitteiden tarkistettavuutta ja Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n edellyttämää kattavuutta.

Oikeudellinen ja metodologinen kehys

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Ei tosiseikkojen vahvistus

Esitetyt tulokset eivät ole tosiseikkojen vahvistuksia yksittäisistä henkilöistä, toimituksista tai lähetyksistä. Ne ovat standardoidun operationalisoinnin tulos, eivät yksilöllisen vastuun toteaminen.

Ei oikeudellinen arvio

Aggregoitu poikkeamaindeksi ei korvaa oikeudellista arviointia Laki Yleisradio Oy:stä 7 § mukaisesti. Sen arviointi, rikkooko tietty lähetys lakisääteisiä vaatimuksia, kuuluu yksinomaan toimivaltaisille viranomaisille (erityisesti Traficom).

Ei kausaalisuuden todistus

Tilastollisia korrelaatioita ei tule tulkita kausaalisten yhteyksien tai toimituksellisten tarkoitusten todisteeksi. Poikkeama-arvoihin voivat vaikuttaa aiheen valinta, uutistilanne, poliittinen kiistanalaisuus tai formaattilogiikka.

Ei tarkoituksen arviointi

Analyysi mittaa lähetysten havaittavia rakenteellisia ominaisuuksia. Pistemäärä 7 tarkoittaa, että merkittävä vinoutuma havaittiin — ei sitä, että toimitus tarkoitti sitä. Metodologia ei esitä väitteitä motiiveista tai strategisista tavoitteista.

Heuristinen vertailutyökalu

Indeksi palvelee vertailevaa kaavojen tunnistamista tuhansien lähetysten joukosta, ei yksittäisten osien tarkkaa metristä mittausta. Kynnysarvot palvelevat heuristista suuntautumista, eivät tarkkaa oikeudellista luokittelua.

LIITE 1: KANSALLINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

Oikeusperusta Suomi — YLE (Yleisradio Oy)

Laki

Laki Yleisradio Oy:stä (1380/1993), zulezt geändert 27.6.2025/412

Olennaiset artiklat

- 7 § 2 mom. 1 kohta (Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan erityiset tehtävät): Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti tukea kansanvaltaa ja jokaisen osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia.

(Die öffentlich-rechtliche Programmtätigkeit soll insbesondere die Demokratie und die Teilhabemöglichkeiten aller unterstützen, indem sie vielfältige Informationen, Meinungen und Debatten sowie Interaktionsmöglichkeiten anbietet.)

- 7 § 4 mom. (eingefügt 27.6.2025/412): Yhtiön on toiminnallaan edistettävä sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta.

(Das Unternehmen soll durch seine Tätigkeit die Meinungsfreiheit, hochwertigen Journalismus und Medienvielfalt fördern.)

- 7 § 5 mom. (eingefügt 27.6.2025/412): Yhtiön on edistettävä taloutensa ja toimintansa avoimuutta.

(Das Unternehmen soll die Transparenz seiner Finanzen und seiner Tätigkeit fördern.)

Rakenteellinen ero Sveitsiin

Wichtig: Das finnische Gesetz definiert den öffentlich-rechtlichen AUFTRAG (Demokratie, Kultur, Bildung, Sprachen, Minderheiten), schreibt aber NICHT explizit vor, WIE Journalismus zu betreiben ist. Anders als Art. 4 RTVG (Sachgerechtigkeit, Meinungsvielfalt, Ausgewogenheit) gibt es keine gesetzliche Verpflichtung zu:

- Tasapuolisuus (Unparteilichkeit) — nur selbstregulatorisch (YSO)
- Totuudenmukaisuus (Sachgerechtigkeit) — nur selbstregulatorisch (JSN)
- Poliittinen tasapaino (Politische Balance) — nirgends explizit

Die Unparteilichkeitspflicht kommt aus YLEs internen Ethikrichtlinien (YSO):

> "Asetamme tasapuolisuuden tavoitteeksi ohjelma- ja sisältötuotannossamme kokonaisuudessaan sekä myös yksittäisissä ohjelmissa."

> (Wir setzen uns Unparteilichkeit als Ziel in unserer gesamten Programm- und Inhaltsproduktion sowie auch in einzelnen Sendungen.)

Ydinvelvoitteet (Laki + Itsesääntely)

- 1. Monipuolisuus (Vielfalt):** Vielfältige Informationen, Meinungen und Debatten (7 § 2 mom. 1)
- 2. Korkeatasoinen journalismi (Hochwertiger Journalismus):** Förderung qualitativer Standards (7 § 4 mom.)
- 3. Median monimuotoisuus (Medienvielfalt):** Förderung der Medienvielfalt (7 § 4 mom.)
- 4. Tasapuolisuus (Unparteilichkeit):** Selbstregulatorische Pflicht via YSO und JSN-Richtlinien
- 5. Avoimuus (Transparenz):** Transparenz über Finanzen und Tätigkeit (7 § 5 mom.)

Valvontaviranomainen

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Eduskunnan hallintoneuvosto (Parlamentarischer Verwaltungsrat): Max. 21 vom Parlament gewählte Mitglieder. Überwacht die Erfüllung des öffentlich-rechtlichen Auftrags nach 7 §. Erstattet jährlich Bericht ans Parlament.
- TRAFICOM (Liikenne- ja viestintävirasto): Regulierungsbehörde. Überwacht NUR wirtschaftliche Aspekte (7c §, 8 §, 12 §) — NICHT den redaktionellen Inhalt.
- JSN (Julkisen sanan neuvosto / Presserat): Selbstregulierungsorgan (seit 1968). Behandelt Beschwerden gegen journalistische Inhalte. KEIN gesetzliches Mandat — Entscheide sind nicht rechtsverbindlich, müssen aber publiziert werden. ~700 Beschwerden/Jahr, ~75 Entscheide.

Valitusmenettely

1. YLEn asiakasपालautejärjestelmä (YLE-Publikumsfeedback)
2. JSN (Julkisen sanan neuvosto) — Beschwerde innert 3 Monaten, kostenlos
3. Allgemeine Gerichte (keine spezialisierte Beschwerdeinstanz wie die Schweizer UBI)

Vertailu CH — FI

Aspekt	Schweiz (Art. 4 RTVG)	Finnland (7 § Laki Yleisradio Oy:stä)
Sachgerechtigkeit	Gesetzlich	Nur selbstregulatorisch (YSO/JSN)
Meinungsvielfalt	Gesetzlich	Implizit ("monipuolisia tietoja, mielipiteitä")
Unparteilichkeit	Gesetzlich	Nur selbstregulatorisch (JSN)
Politische Balance	Abgeleitet	Nicht erwähnt
Unabhängige Beschwerdeinstanz	UBI (gesetzlich)	Keine (nur JSN, selbstregulatorisch)
Inhaltsaufsicht durch Regulator	BAKOM/UBI	Nein — TRAFICOM nur Wirtschaft
Redaktioneller Schutz	Via RTVG	6d § (neu 2025): Schutz vor Entlassung wegen redaktioneller Entscheide

LIITE 2: TIETEELLISET LÄHTEET

Kirjallisuus

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Arvioinnit ja jäsenyys SVFAB:ssa

SVFAB.ch:stä löydät yksityiskohtaisia arviointeja ja voit myös tilata analyysejä mistä tahansa lähetyksestä (laskutetaan erikseen).

Työmme laadun varmistamiseksi olemme riippuvaisia jäsen- ja tukijamaksuista.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Pankkitiedot: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Saaja: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Seuraavat kirjat ovat saatavilla SVFAB:ltä

Tilaukset osoitteessa www.svfab.ch tai kontakt@svfab.ch

Epätasapainoinen uutisointi on vastaus Sveitsin puolittamisaloitteeseen: manipulointitekniikat selitetään yksityiskohtaisesti, henkilöstön valinnasta lähdevalintaan. Sen jälkeen selitetään 15 periaatetta: poisjättäminen, kehystäminen, ajallinen kehystäminen, syyllisyys yhdistämällä, emotionalisointi, kontekstin poistaminen ja paljon muuta, havainnollistettuna lukuisilla esimerkeillä. Lisäksi tulee näkyväksi, missä itse sovellamme näitä tekniikoita – mikä edistää paitsi tietoisuutta myös empatiaa. Valinnaisesti kirjan mukana tulee **pelikortit**. Saatavana myös **äänikirjana**.

Haastattelu ei ole keskustelu. Se on näyttämö – ja joku muu on kirjoittanut käsikirjoituksen. Tämän tietämättömät toimittavat materiaalia. Hyviä lainauksia, jotka leikataan väärin. Oikeita lausuntoja, jotka päätyvät väärään kontekstiin. Rehellisiä vastauksia, jotka kehystetään tunnustuksiksi. Tämä kirja ei ole mediakriittikkikirja. Se on työkalupakki – kaikille, joilla on mikrofoni edessään ja jotka haluavat tietää, mitä asialle voi tehdä. 7 lukua. 7 työkalua: Mitä haastattelu todella on. 7 yleisintä ansaa. Suvereniteetin kolme perusperiaatetta – ankkurointi, uudelleenkehystäminen, rajaaminen. Valmistautuminen tunnissa. Keho ja ääni. Mitä tehdä kun asiat menevät pieleen. Ja mikä merkitsee haastattelun jälkeen. Poliitikoille, aktivisteille, yrittäjille, ilmiantajille – kaikille, jotka ovat esillä ja haluavat ymmärtää, miten peli toimii. Jotta he lopettaisivat mukana pelaamisen – ja alkaisivat muokata sitä. A5-koossa. Suora. Valmisteluun, hakuteokseksi, jälkikäsitteilyyn ja vaikeuksien varalle

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Luulet näkeväsi maailman. Todellisuudessa näet kehiksen, jonka joku on asettanut ympärilleen. Kehystäminen on maailman vanhin ja elegantein manipulointitekniikka. Se ei muuta tosiasioita – se muuttaa sitä, mitä ajattelemme niistä. Mitä tunnemme. Mitä uskomme. Miten päätämme. Ja se toimii – koska me kaikki olemme mukana. Joka päivä. Tiedostamattamme. Sinäkin. Tämä kirja ei ole kuiva oppikirja. Se on työkirja – leikkisä, suora ja täynnä tosielämän esimerkkejä. Opit paitsi sen, miten muut kehystävät sinua, myös sen, miten sinä kehystät muita – ja miten voit käyttää tätä tekniikkaa tietoisesti ja oikeudenmukaisesti.

Sillä kehystämisen ymmärtävä näkee maailman selkeämmin. Kuulee uutiset toisin. Käy keskusteluja itsevarmemmin. Eikä anna enää niin helposti pakottaa itselleen kehystä, jonka joku muu on valinnut. Monilla harjoituksilla ja konkreettisilla esimerkeillä politiikasta, mediasta ja arjesta – ja silloin tällöin hymyillä.

Kehystämistä tyylillä. Koska kehys muuttaa kaiken.